

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

ŽŪB „Vaškai“
el.p. vaskai@mail.lt

2017-12- **14**
į 2017-11-06

Nr. (28.5)-A4- **12919**
Nr. 280

UAB „Ekometrija“
info@ekometrija.lt
laurynas@ekometrija.lt

adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

Dėl ŽŪB „Vaškai“ planuojamos ūkinės veiklos - 448 vietų karvidės statybos (pieninių galvijų ūkio išplėtimas), Daičiūnų k. 5, Vaškų sen., Pasvalio r. - poveikio aplinkai vertinimo

(planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas)

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – ŽŪB „Vaškai“, Taikos g. 6, Vaškai, Pasvalio r., tel.(8 451) 41103, el.p. vaskai@mail.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas - UAB „Ekometrija“, Geologų g. 11, Vilnius, tel. (8 5) 2336636, faks. (8 5) 2308553, el.p. info@ekometrija.lt, laurynas@ekometrija.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us):

Planuojama ūkinė veikla atitinka Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau - PAV įstatymas) 2 priedo 1.1.4. papunktį „intensyvaus gyvūnų ar paukščių auginimas statiniuose, jeigu vietų jiems laikyti yra: karvėms, buliams – 250 ar daugiau“. Atranka atliekama vadovaujantis PAV įstatymo 2 priedo 14 punktu „Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos bet koks keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta – Daičiūnų k. 5, Vaškų sen., Pasvalio rajonas. Žemės sklypo kad. Nr. 6780/0002:67, naudojimo paskirtis - žemės ūkio, naudojimo būdas - kiti žemės ūkio paskirties sklypai, atitinka Pasvalio rajono bendrojo plano sprendinius. Bendras sklypo plotas - 11,7300 ha, nuosavybės teise priklauso ŽŪB „Vaškai“. Privažiavimas iki PŪV teritorijos yra nuo esamo rajoninio kelio Nr. 3104 Vaškai – Puodžiūnai. Teritorija nepatenka į Europos bendrijos svarbos bei nacionalinės ir savivaldybės reikšmės gamtines saugomas teritorijas ir su jomis nesiriboja. Nekilnojamojo turto vertybių sklype ar šalia objekto nėra.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – ŽŪB „Vaškai“ ūkinės gamybinės veiklos pobūdis - galvijų auginimas pienui ir augalininkystė. Ūkis įregistruotas 1992-07-07. ŽŪB „Vaškai“ priklausančiame galvijų auginimo komplekse yra 8 tvartai, kuriuose šiuo metu laikomos

melžiamos karvės (1000 vnt.), telyčios (900 vnt.) ir galvijų prieauglis (450 vnt.). Viso: 2350 gyvulių, kas sudaro 1742,5 SG (sutartinių gyvulių). Grūdų džiovinimui naudojama džiovykla „ANTTI E-605“, joje sumontuotas skystojo kuro degiklis „OILLON“, kurio galingumas - 1,545 MW. Per metus degiklyje sukūrenama 156,65 t. skystojo kuro (krosninio kuro). Daugiamečių žolių sėklos, jei yra per didelio drėgnumo, džiovinamos džiovykloje „BANTROCKNER“. Džiovykloje yra 0,5 MW galingumo skystojo kuro degiklis. Per metus žolių sėklų džiovinimui sunaudojama iki 50 t skystojo kuro (krosninio kuro). Skystasis kuras sandėliuojamas dviejose cisternose - 5 m³ tūrio, ir 50 m³ tūrio. Pieno apdorojimo patalpoms apšildyti naudojamas kietojo kuro katilas „Kalvis - 2-40“, kurio galingumas - 0,040 MW. Per metus sunaudojama iki 55 t kietojo kuro (medienos biokuro).

ŽŪB „Vaškai“ melžiamų karvių ūkio bandą planuojama didinti nuo 1000 iki 1448 vnt.

Planuojamų ūkyje laikyti gyvulių skaičius atitinkantis SG

Gyvulys	Gyvūnų skaičius, atitinkantis 1 SG	Vienas gyvūnas sudaro SG	Gyvulių skaičius ūkyje vnt.	Gyvulių skaičius, atitinkantis SG
Melžiamos karvės	1	1	1448	1448
Veislinė telyčia nuo 6-24 mėn.	1,4	0,7	900	630
Veršeliai iki 6 mėn.	4	0,25	450	112,5
Iš viso:			2798	2190,5

Projekto įgyvendinimo metu planuojama 448 vietų karvidės statyba - 5402,74 m² - stačiakampio formos, vieno aukšto su dvišlaičiu 20° nuolydžio stogu. Pastato bendras tūris yra 37495,84 m³. Pastate bus suprojektuota galvijų laikymo ir jų aptarnavimo - priežiūros patalpa. Pagrindinio pastato priklausiniai: koridorius - mėšlo kanalas - 96,96 m², siurblinė - 29,55 m². Numatoma šalto tipo karvidė, todėl tvarto šildymas nenumatomas.

Projektuojamoje karvidėje melžiamos karvės bus laikomos palaidos – besaitis laikymas. Karvių girdymui įrengiamos grupinės automatinės girdyklos. Vanduo į jas bus tiekiamas iš esamos ŽŪB „Vaškai“ priklausančios vandenvietės. Objekto ūkinėje veikloje naudojamas vanduo – 150,7 m³/parą, 55 000 m³/metus. Projektinis vandenvietės našumas – 290 0000 m³/metus vandens. Gyvulių šėrimas bus vykdomas mechanizuotu mobiliu pašarų maišytuvu – dalytuvu. Pašarų racionas nustatomas grupinis, pagal kiekvienos melžiamų karvių grupės poreikius. Karvės bus melžiamos esamoje melžimo aikštelėje, kurios išmatavimai – 2 × 24 m. Galvijai bus laikomi ant skystojo mėšlo. Mėšlas iš karvidės šalinamas skreperiais „AKD140“ transporteriais nustumiant į skersinį kanalą įrengtą karvidės gale. Mėšlas iš skersinio kanalo savitaka patenka į greta karvidės esančią siurblinę. Kanalui ir siurblinei užsipildžius iki leidžiamo lygio skystasis mėšlas, automatiškai spaudiminėmis linijomis, persiurbiamas į kaupimo rezervuarus. ŽŪB „Vaškai“ susidaro buitinės, įrangos plovimo ir paviršinės (lietaus) nuotekos. Po naujos karvidės įrengimo nuotekų tvarkymo sprendiniai nesikeis. Tiek buitinės/gamybinės, tiek paviršinės nuotekos nuo tirštojo mėšlo mėšlidės bus organizuotai surenkamos ir pateks į esamus srutų rezervuarus. Rezervuaruose telpa 6 mėnesių skystasis mėšlas, visos ūkyje susidarantios gamybinės ir buitinės nuotekos, bei krituliai į rezervuarus. Mėšlo laikymui ūkyje bus naudojamos esamos 4 po 5500 m³ talpos skystojo mėšlo talpyklos.

Mėšlo skleidimo ploto nustatymas pastačius naują karvidę

Gyvulys	Gyvulių skaičius, atitinkantis 1 SG	Vienas gyvūnas sudaro SG	Skleidimo plotas, ha	Gyvulių skaičius ūkyje vnt.	Reikalingas skleidimo plotas, ha
Melžiamos karvės	1	1	0,59	1448	854,32
Veislinės telyčios nuo 6 iki	1,4	0,7	0,41	900	369,00

24 mėn.					
Veršeliai iki 6 mėn.	4	0,25	0,15	450	67,50
			Iš viso:	2798	1290,82

ŽŪB „Vaškai“ disponuojamas žemės plotas daugiau nei 1500 ha yra pakankamas laukų tręšimui.

Pradėjus eksploatuoti naują karvidę metinė tarša padidės: amoniaku – 25,1762 t, kietosiomis dalelėmis (C) – 0,6182 t, lakiaisiais organiniais junginiais – 3,6051 t ir azoto oksidais (C) – 0,1242 tonų. Poveikio intensyvumas ir sudėtingumas pasireiškia tvartinių gyvulių laikymo periodu ir pervežant bei skleidžiant mėšlą ir srutas. Siekiant įvertinti esamos ir planuojamos ūkinės veiklos sukeltą oro taršą, buvo atlikti aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimai (skaičiavimams naudojant (ADMS 4.2) ir nustatyta, kad anglies monoksido, azoto dioksido, amoniako, kietųjų dalelių ir lakiųjų organinių junginių pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų neviršija ribinių aplinkos oro užterštumo verčių.

ŽŪB „Vaškai“ ūkinėje veikloje susidarantys ir kvapą sukeltantys teršalai yra amoniakas ir LOJ. Amoniako kvapo slenksčio vertė yra 0,76 mg/m³, LOJ kvapo slenkstis - 0,3 mg/m³. Maksimali 1 valandos kvapo koncentracija taikant 98,08 procentilį aplinkinėse teritorijose, sudaro be fono: 0,36702 OUE/m³ (0,05 RV, kai RV = 8 OUE/m³). Ji pasiekama 10-20 m atstumu visomis kryptimis nuo visų taršos šaltinių. Tai yra didžiausia koncentracija, kuri susidaro eksploatuojant įrenginius, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms. Esant planuojamoms išmetimų vertėms, skleidžiamo kvapo pažemio koncentracijos už ŽŪB „Vaškai“ ribos nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą apylinkėse.

Įvertinus visus esamus stacionarius triukšmo šaltinius (mėšlo siurbiai ir maišytuvai) ir naujus stacionarius triukšmo šaltinius (ventiliatoriai, skreperiai ir mėšlo siurblys), buvo atlikti triukšmo lygio skaičiavimai, kurių rezultatai parodė, kad prognozuojamas triukšmo lygis neviršys teisės aktuose nurodytų ekvivalentinių ir maksimalių triukšmo verčių. Išplėtus ūkinę veiklą automobilių transporto srautai liks nepakitę.

Planuojamos ūkinės veiklos statybos metu susidarys statybinės atliekos, kurios bus tvarkomos vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Ūkio veikloje susidaranti atliekos - išrūšiuojamos ir pagal sutartis perduodamos atliekų tvarkytojams. Kritę galvijai išvežami į specializuotą įmonę utilizavimui. Iki išvežimo kritę galvijai laikomi specialiai įrengtoje ir paženklintoje patalpoje, laikantis veterinarinių reikalavimų.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią:

6.1. Vadovaujantis 2017-12-11 Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie sveikatos ministerijos Panevėžio departamento raštu Nr. 2.5-2118(16.8.6.5.11) veiklos įgyvendinimui teisės aktų nustatyta tvarka turi būti patikslintos sanitarinės apsaugos zonos ribos.

6.2. PŪV metu susidaręs skystasis mėšlas turi būti tvarkomas pagal galiojančių teisės aktų mėšlui ir (ar) srutomis tvarkyti reikalavimus. Turimų skysto mėšlo kaupimo talpų užtenka skystam mėšlui (kartu su nuotekomis) kaupti laikotarpiu, kai draudžiama tręšti, tačiau numatomų kaupti nuotekų kiekis per metus neturi viršyti 20 proc. viso per metus susidariusio srutų ar skystojo mėšlo kiekio.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.4. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV neprieštarauja Pasvalio rajono bendrojo plano sprendiniams. Karvidės statyba numatoma ŽŪB „Vaškai“ priklausančiame žemės ūkio paskirties sklype. Aplinkinėse teritorijose neplanuojama vykdyti pramonės ar kitokios veiklos, išskyrus žemės ūkio veiklą.

7.2. PŪV teritorija nepatenka į saugomas tame tarpe ir į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra artima jos aplinkai, todėl poveikis joms nenumatomas.

7.3. Planuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėse nekilnojamosios kultūros vertybės neregistruotos, todėl PŪV neigiamo poveikio kultūros paveldui neturės.

7.4. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės, fizikinės, biologinės taršos mastas ir atitikimas normoms reikšmingai nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams ir atitiks teisės aktuose nustatytas normas. Pagal atliktus kvapų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad kvapo koncentracija neviršys leistinos $8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės, nustatytos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010-10-04 įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“. Įvertinus visus esamus ir naujus stacionarius triukšmo šaltinius ir atlikus triukšmo lygio skaičiavimus, rezultatai parodė, kad prognozuojamas triukšmo lygis ties PŪV sklypo ribomis neviršys HN 33:2011 ribinių dydžių.

7.5. Galimas poveikis vandeniui, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoms ir ar pakrantės apsaugos juostoms dėl žemės ūkio veiklos nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams, nes gyvulių auginimo metu susidaręs skystasis mėšlas bus tvarkomas pagal galiojančių teisės aktų mėšlui ir (ar) srutomis tvarkyti reikalavimus. Turimų skysto mėšlo kaupimo talpų užtenka skystam mėšlui (kartu su nuotekomis) kaupti laikotarpiu, kai draudžiama tręšti. ŽŪB „Vaškai“ disponuojamas žemės plotas yra pakankamas laukų tręšimui pagal parengtus tręšimo planus.

7.6. Galimas poveikis aplinkos oro kokybei, atsižvelgiant į aplinkos oro foninį užterštumą ir klimatui nesąlygos reikšmingo poveikio aplinkos veiksniams. Atlikus PŪV į atmosferą išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų neviršys leidžiamų ribinių koncentracijų aplinkos ore.

7.7. Galima tarša dėl veikos vykdymo metu didesnio kiekio atliekų susidarymo, nesąlygos poveikio aplinkos veiksniams. PŪV metu bei statybos metu susidariusios atliekos bus tvarkomos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - 448 vietų karvidės statybos (pieninių galvijų ūkio išplėtimas), Daičiūnų k. 5, Vaškų sen., Pasvalio r. - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

Aplinkos apsaugos agentūros 2017-12-~~14~~ rašto Nr. (28.5)-A4- ~~12919~~ priedas
Adresatų sąrašas

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai
el.p. rastine@pasvalys.lt

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie
Sveikatos apsaugos ministerijos
Panevėžio departamentui
el.p. panevezys@nvsc.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Panevėžio skyriui
el.p. panevezys@kpd.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
el.p. panevezys.pgv@vpgt.lt

kopija
Panevėžio RAAD
el.p. panevezioraad@prd.am.lt